

Siipien suojassa – rohkeuden siivin

Mikkelinpäivän messun virikemateriaali

Johdanto

Tämä materiaali kokonaisuudessaan on tarkoitettu Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntien ei-kaupalliseen käyttöön. Materiaali tarjoaa virikkeitä mikkelinpäivää edeltävän viikon toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Se sisältää:

- Mikkelinpäivän perhemessun rungon
- Osallistavia työtapoja
- Musiikkivinkkejä
- Uusia näkökulmia osallisuuden vahvistamiseen erityisesti lasten ja nuorten kanssa.

Teemana kulkee Jeesuksen opetuksen mukaisesti: *pieni on suurin*.

Mikkelinpäivänä kerätään kolehti Lasten ja nuorten keskukselle. Voitte hyödyntää alla olevia saatesanoja kertoaksenne, mitä lahjallanne mahdollistetaan:

*Rakkaat seurakuntalaiset,
Mikkelinpäivänä muistamme, että Jumala enkeleineen katsoo erityisesti sitä, mitä teemme lasten hyväksi.*

*Kolehti kannetaankin tänään **Lasten ja nuorten keskuksen työlle**, jolla tuetaan seurakuntia ja koteja kristillisen kasvatuksen tehtävässä.*

*Eri tutkimukset, kuten **valtakunnallinen rippikoulukysely** sekä **Transmission of Religion Across Generations -tutkimus**, osoittavat, että kodeissa, joissa lasten ja nuorten hengellisyyttä tuetaan, lapset ja nuoret voivat keskimäärin paremmin. Suomessa kotien kristillinen kasvatusta on jo pitkään ollut murroksessa. Uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistuminen ja kristilliset perinteet, kuten joulukirkko ja kaste, ovat monin paikoin vähentyneet.*

Lasten ja nuorten keskus tekee tärkeää työtä tässä muutoksessa: se etsii ja kehittää uusia tapoja vahvistaa kristillistä kasvatusta, kulkien seurakuntien ja perheiden rinnalla. Vuonna 2025 panostamme erityisesti lasten turvallisiin iltahetkiin sekä kummiuden merkityksen vahvistamiseen.

*Lahjoittamalla kolehtiin tuet lasten ja nuorten hengellistä kasvua sekä vanhempien ja kummien mahdollisuutta vastata kasteessa annettuun tehtävään.
Kiitos, että olette mukana.*

Vauvat vapaaehtoisina

Ohessa oleva messusuunnitelma on julkaistu laajempaan [Pieni on Suurin 2/2025](#) lehdessä. Sen ovatideoineet pastori Sari Kokkonen ja kanttori Sini Nikku Hakunilan seurakunnasta. Tässä suunnitelma on esitetty muistilistamaisesti, jotta se on helppo ottaa käyttöön.

Muskareiden hyödyntäminen messuun valmistautumisessa

- Muskareissa valmistellaan messuun tulevia lauluja ja leikkejä.
- Perheille kerrotaan, että vauvantahtinen läsnäolo sopii kirkkoon.
- Luonnon aistielämykset tuodaan osaksi messua (kivet, äänet).

Tilajärjestelyt ja tunnelma

- Mattotilaa ja tuoleja alttarin lähelle vauvaperheitä varten.
- Hoitotilat ja vaunuparkit selkeästi merkittynä.
- Alkuun visuaalinen kutsu: lyhtyjä, enkeleitä, pehmeyttä.

Symbolit ja toiminta

Mikkelinpäivän evankeliumissa (Matt. 18:1–6) Jeesus asettaa lapsen esikuvaksi. Hän ei arvosta lapsia tulevina aikuisina vaan juuri sellaisina ihmisinä kuin he nyt ovat. Jeesus asetti lapset esikuviksi siksi, että lapsi ei kuvittele pärjäävänsä yksin. Vahvat opetuslapset vähättelivät lapsia, jotka saattoivat tulla omien sisarustensa tuomina Jeesuksen luo. Pyyntö Jeesuksen koskettamisesta viittaa siihen, että kyse oli myös sairasta lapsista. Olihan koskettaminen sana, jolla pyydettiin parantamista.

Symboliksi tekstille sopivat kaikenlaiset apuvälineet, mitä eri ikäiset ihmiset voivat tarvita. Lapsia voidaan pyytää etsimään salista esim. vaunut, rollaattori, kepit, syöttötuolit, ruokalaput, potta, vessatuoli jne. Apuvälineitä tutkimalla voidaan kertoa siitä, että suhteessa Jumalaan me kaikki tarvitsemme auttajaa: Jeesusta. Jeesuksen auttamina, me toivottavasti hoksaamme myös itse auttaa toisia.

Mutta entä ne enkelit? Tämän vuosikerran mikkelinpäivän tekstissä niitä ei edes mainita. Mikkelinpäivä on kuitenkin saanut nimensä Arkkienkeli Mikaelilta, joka tunnetaan oikeudenmukaisuuden puolustajana. Hän toimii kaikkien heikkojen puolustajana. Arkkienkeli Mikaelin voi esitellä jo messun johdantovaiheessa esimerkiksi [LauluPäköän laululla](#).

Tässä tiivistys toiminnallisista ideoista:

- Höyhenleikki siunauksen symbolina voi olla sellainen, että aikuinen silittelee lasta höyhenellä siunauksen aikana.
- Arjen hyvien asioiden oivaltaminen. Etsitään tilasta asioita, jotka muistuttavat arjen hyvistä asioista.
- Pienten ja suurten asioiden ihmetelyä kirkkotilassa.
- Apuvälineet (vaunut, rollaattorit, potta) kuvaavat: kaikki tarvitsevat auttajaa.

Musiikki kuljettaa messua

- **Kulkuelaulu:** *Kukas se sieltä saapuu?* (Nuotti löytyy seuraavalta sivulta)
- **Johdanto:** *Arkkienkeli Mikael*, [nuotti löytyy vuoden 2024 kolehtimateriaalista.](#)
- **Synnintunnustus:** *Minä olen tässä*, LV 124
- **Kolminaisuusvirsi:** *Kiitämme ja taputamme*, LV 64
- **Uskontunnustus:** *Minä uskon Jumalaan*, LV 71
- **Ehtoollismusiikki:** *Ilon juhlan aika*, LV 82
- **Loppuvirsi:** *Turvallinen enkeli*, LV 42
- **Poistuminen:** *Milloin meillä on kekkerit?*

Arkkienkeli Mikael laulun nuotin **julkaisua koskee** sama **seurakuntaohje** kuin "Kukas se sieltä saapuu?" laulua (ohje seuraavalla sivulla).
[Nuotti löytyy vuoden 2024 kolehtimateriaalista.](#)

Laulun voi katsoa ja kuunnella myös Lastenkirkon YouTubeista -->

Kukas se sieltä saapuu

säv. ja san. Riikka Jäntti

E H C#m F#

Ku - kas se siel - tä saa - puu tän - ne lau - la - maan?

5 E H/D# C#7 F#

Se - ka - lai - seen seu - ra - kun - taan kaik - ki mah - du - taan.

9 E H/D# C#m F#7 H

Vau - vau - vau - va kö - röt - te - lee näin.

13 E H/D# C#7 F# H

Vau - nut kur - vai - le - vat kir - kon pi - haa päin.

2. Kukas se sieltä saapuu tänne laulamaan?
Sekalaiseen seurakuntaan kaikki mahdutaan.
Taa-taa-taapero tassuttelee näin.
Tossut taapertavat kirkon pihaa päin.

3. Kukas se sieltä saapuu tänne laulamaan?
Sekalaiseen seurakuntaan kaikki mahdutaan.
Kai-kai-kaikki kurkistavat näin.
Kulki reitimme kirkon pihaa päin.

Kukas se sieltä saapuu?

Laulu on LauluPäkan tuorein teos, joka tullaan julkaisemaan myöhemmin kustannettuna. Tässä yhteydessä julkaistua nuottia ja tekstiä saa käyttää Teoston seurakuntasopimuksen mukaisesti eli sitä saa heijastaa jumalanpalveluksessa korkeintaan 200 henkilön yleisölle ja kopioida enintään 50 käsiohjelmaan.

Variaatioita eri ikäryhmille

Kouluikäisille:

Enkelit mukana menossa

● Enkelinä tehtäväleikki

- Piirrä kuva tai kirjoita, miten voit olla enkeli toiselle.
- Lukekaa joku arkinen kertomus ja keskustelkaa kuka tarinassa on arjen enkeli. Katso [Tutkimuspartio selvittää videot](#) "Seuraavatko enkelit jalkapalloa?", "Keräävätkö enkelit Pokémon- tai ihmis-kortteja?", "Voivatko sokeat nähdä enkeleitä?"

● Rukousenkeliä askartelu

● Lasten itse luoma draama Jeesuksen opetuksesta

Musiikki: LV 96, 82 ja enkelileikki.

Nuorille:

Kuka on sinun puolustajasi?

● Osallistava rukous- ja keskustelupiste

Luokaa messutilaan tila, jossa seinälle tai pöydälle asetetaan kysymys: "Kuka on sinun puolustajasi tai ketä sinä haluat puolustaa?" Nuoret voivat:

- Kirjoittaa lapuille henkilöitä, jotka ovat heidän tukijoitaan tai puolustajiaan. Laput kiinnitetään yhteiseen rukousseinään.
- Kirjoittaa nimettömästi myös niiden henkilöiden tai ryhmien nimiä, joiden puolesta he itse haluavat toimia tai rukoilla.
- Syyttää kynttilän puolustajan muistoksi tai rukouksena puolustajan roolissa toimimisesta.

● Rohkeusnurkka

- Kirjoitetaan nähtäville asioita, joita pitää rohkeina tekoja. Keskustelua siitä, millaisilla rohkeilla teoilla, voi palvella toista.
- Kirjoitetaan nähtäville asioita, jolloin kokee, että on itse ollut tai joku ystävä on ollut erityisen rohkea.

Messumusiikki valitaan nuorten/seurakunnan nuorten bändin kanssa (Nuoren seurakunnan veisukirja).

Kotiin vietäväksi

Lapsille ja kouluikäisille:

Iltarukouskortti, höyhen tai enkelitaulu.

Materiaaleja [iltahetkiin](#) ja [Iltarukous-korttiin](#) löytyy Lastenkirkosta.

Enkelien lisäksi arjessa on ihmisiä, jotka voivat tarvittaessa auttaa. **Walk in terapia -kortti kertoo**, mistä apua on nuorille saatavilla maksutta ja ilman lähettä. Seurakunta voi painattaa tai tulostaa [nuorille kortteja jaettavaksi](#).

Tämän koodin kautta
pääset messun laulujen soittolistaan
YouTubessa. >>

Lasten ja nuorten keskuksen osallisuustyökalut eli LONK

Osallisuus ei synny itsestään, eivätkä vanhat yhteisöllisyyttä luoneet rakenteet välttämättä enää toimi. Siksi onkin tärkeää tarkistaa, miten seurakunnassanne lasten ja nuorten osallisuus toteutuu laajemmin kuin vain esim. yhdessä messussa tai tapahtumassa.

LONK työkalut auttavat:

- arvioimaan osallisuuden tilaa
- kuulemaan lasten ja nuorten näkemyksiä
- rakentamaan yhteisöä, jossa pieninkin tulee kuulluksi

www.lnk.fi/osallisuustestit-ja-tyokalu

Testit ja työkalu:

Tehdään yhdessä hyvä Iltahetki!

Lastenkirkkoon kehitetään parhaillaan uutta Iltahetkisisältökokonaisuutta pikkulapsiperheille. Sisältöjä suunnitellaan yhteistyössä perheiden kanssa heidän toiveitaan ja tarpeitaan kuunnellen.

Toivomme, että seurakuntanne voisi osallistua Iltahetken kehittämiseen esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

Tässä QR-koodi, jonka kautta löydät Iltahetken kehittämisen ajankohtaiset asiat.

- **Varmista**, että seurakuntanne on liittynyt Lastenkirkon yhteistyökumppaneiden joukkoon. Yhteistyökumppanit ja liittymisohje löytyy [täältä](#).
- **Kutsu** perheitä tutustumaan nykyiseen Lastenkirkon [Päkan ja Pulmun iltahetki sivuun](#) ja pyydä heitä vastaamaan sivulla olevaan kyselyyn.
- **Osallistu** Iltahetken suunnitteluun LNKssa 9.9.2025. Paikalle odotetaan sekä perhetoiminnan että viestinnän osaajia. [Ilmoittautuminen tästä](#).

Mikkelinpäivä on pienten ja suurten yhteinen juhla.

LASTEN JA NUORTEN KESKUS

Kolehdin tilitysohje

Mikkelinpäivä (enkelienvuorokausi) Jumalan sanansaattajat Lasten, nuorten ja perheiden kristillisen kasvatuksen tukemiseen Lasten ja nuorten keskuksen kautta. Lasten ja nuorten keskus ry, Teollisuuskatu 21, 00510 Helsinki, FI47 1574 3000 0014 77, viite 9014.

Materiaalin tekijät:

Sisältö: Anita Ahtiainen, Ulla Huhtinen, Maria Juvonen
Taitto: Sari-Marika Durchman

Lasten ja nuorten keskus ry 2025